

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

www.vaeie.eu

Values and Attitudes Education for Inclusive Europe

2019-1-BE02-KA201-060238

Topic	DE RECHTSSTAAT
Titel afbeelding	REVISTA 22 Photo credit: Octav Dragan
Titel	TWEE OLIFANTEN IN DE KAMER
Details	Doel Deze les is bedoeld om het concept van de rechtsstaat (état de droit) en de implicaties ervan in het echte leven te introduceren. Doelstellingen Aan het einde van de les kunnen de leerlingen:

- verschillende aspecten van de rechtsstaat identificeren ende belangrijkste beginselen ervan uitleggen;
- voorbeelden geven van schending van de beginselen van de rechtsstaat en debatteren over de maatschappelijke gevolgen;
- de rol van het machtsevenwicht in de staat begrijpen;
- verschillende democratische praktijken die de burgers bij politieke besluitvorming betrekken, beargumenteren en bediscussiëren.

Relevante Woordenschat

- Rechtsstaat, democratie, machtsevenwicht, overheidsverordening, noodverordening, gratieverordening, democratische protesten, spontane protesten, geautoriseerd protest, social media platform

Hoe deze
les
gebruiken
?

Activiteiten

INTRODUCTIE

Fragment uit het artikel:

„2017-2019 Roemeense protesten ”

Uit Wikipedia, de gratis encyclopedie

https://en.wikipedia.org/wiki/2017%E2%80%932019_Romanian_protests

„Tussen 2017 en 2019 waren er tal van protesten tegen de Roemeense regering. In januari 2017, enkele dagen nadat de regering van het kabinet Grindeanu in Roemenië was beëdigd, werd in het hele land geprotesteerd tegen wetsontwerpen die waren voorgesteld door het Roemeense ministerie van Justitie, met betrekking tot het vergeven van bepaalde gepleegde misdaden, en de wijziging van het Wetboek van Strafrecht van Roemenië (vooral met betrekking tot machtsmisbruik).[41] De kern van deze protesten is de gemeenschap Corruption Kills, opgericht door Florin Bădiță, die samen met andere maatschappelijke groeperingen organiseerde wat de grootste protesten sinds 1989 bleken te zijn, en zo de "Revolutie van onze generatie".[42][43]

Ondanks de negatieve reacties van zowel de justitiële instellingen als het publiek, keurde de pas beëdigde regering in de nacht van 31 januari in het geheim een verordening goed tot wijziging van het Wetboek van Strafrecht en het Wetboek van Strafvordering.[44][45]

Tegenstanders beweerden dat de verordening bedoeld was om corruptie bij de overheid te decriminaliseren en om honderden huidige en voormalige politici te helpen ontsnappen aan lopende strafrechtelijke onderzoeken of gevangenisstraffen.[46]

Direct nadat bekend was gemaakt dat de verordening was aangenomen, kwamen die nacht meer dan 37.000 mensen in opstand. De volgende dag, op 1 februari, breidden de protesten zich uit tot meer dan 300.000 mensen in het hele land, die vervolgens dagelijks werden voortgezet en een hoogtepunt bereikten op 5 februari, toen meer dan 500.000 Roemenen in het hele land protesteerden, waardoor de protesten de grootste waren sinds de val van het communisme en de omverwerping van Nicolae Ceaușescu.[47][48][49] Aangezien de belangrijkste klacht van de demonstranten (de regering die zich bemoeit met de strijd tegen corruptie) niet werd aangepakt, maar geleidelijk aan werd vergezeld door de pogingen van het parlement om de anticorruptiewetten te versoepelen,[50][51][52][53] de protesten gingen bijna dagelijks door in het hele land [54], waarbij steeds meer demonstranten vervroegde verkiezingen eisten naast het aftreden van de regering.[55] Na de winter van 2017 was het volgende massale protest op 20 januari 2018, toen 50.000 tot 100.000 Roemenen de straat op gingen om te protesteren tegen voorgestelde wijzigingen in het strafwetboek en de wetten van het rechtssysteem.[56][57] Terwijl protesten op kleinere schaal bijna dagelijks plaatsvonden, braken massale protesten opnieuw uit op 10 augustus 2018, toen in Boekarest een anti-regeringsprotest met het motto "Diaspora at Home" werd gehouden.[58][55][59] Het protest van 10 augustus 2018 werd gekenmerkt door ongekennde niveaus van geweld in vergelijking met de andere protesten van 2017-2018, en leidde tot een voortdurende heropleving van massale protesten in Roemenië.

Tot dusver zijn demonstranten erin geslaagd de regering in 2017 te dwingen de omstreden verordening in te trekken en Florin Iordache, [63][64] die als minister van

Justitie formeel verantwoordelijk was voor het indienen van de verordening, nam kort daarna ontslag vanwege het schandaal dat volgde.[65]”

"2017-2019 Roemeense protesten", Van Wikipedia, de vrije encyclopedie

https://en.wikipedia.org/wiki/2017%E2%80%932019_Romanian_protests

1) Voorbereiding

- Presenteren van het thema en de leerdoelen - inzicht in de rol van het machtsverevenwicht in de staat en leren over verschillende democratische praktijken die de burgers kunnen betrekken bij politieke besluitvorming.
- Het materiaal en de webbronnen presenteren, leerlingen instrueren hoe ze deze tijdens de les moeten gebruiken.
- Voorstellen van de belangrijkste leermethoden: verkenning van media en e-learning middelen, uitleg, discussies, teamvorming en debatteren.

2) Leeractiviteiten

- De leerlingen bekijken het inleidende videomateriaal en bespreken de volgende vragen:
  - waarom de president Klaus Iohannis de ministers vertelde tijdens de regeringsvergadering die hij voorziet, dat "Er zijn twee olifanten in de kamer"?
  - welke veranderingen heeft de beroemde verordening 13 in het Wetboek van Strafrecht gebracht, en waarom zouden deze bepalingen de goede werking van de rechtsstaat in Roemenië hebben verhinderd?
  - hoe heeft het publiek gereageerd en hoe hebben de media bericht over de gebeurtenis?
  - zou de regering verordening 13 tot wijziging van de strafwetten hebben ingetrokken als het volk niet met honderden mensen op straat had geprotesteerd?
  - wat was de rol van sociale media bij het initiëren en voortzetten van de publieke protesten?

- De leerkracht zal de nieuwe woordenschat introduceren en leerlingen aanmoedigen om meer te lezen over de rechtsstaat door de VAEIE OOC-module „De rechtsstaat, rechten en plichten” te bestuderen.
- Nodig de teams uit om hun debatplannen en conclusies op de papieren kaart te noteren, terwijl er meer discussies en uitleg plaatsvinden.
- De presentaties begeleiden en feedback geven.
- Beoordeel en zorg voor het leren van nieuwe termen en concepten door middel van een snelle sessie met vragen en antwoorden.

3) Vastzetting en kennisoverdracht

- Leerlingen aanmoedigen om het extra leesmateriaal te bestuderen en te overwegen zich in te schrijven voor de VAEIE e-cursussen.
- Leerlingen huiswerk geven om een week lang het actualiteitsnieuws te lezen of te bekijken en korte presentaties voor te bereiden waarin ze verschillende aspecten van de rechtsstaat in een bepaald land illustreren.

Materi- alen

1) Videomaterialen (leerstimulus)

President Klaus Iohannis vertelde de ministers woensdag, bij de opening van de regeringsvergadering die hij voorziet, dat "er twee olifanten in de kamer zijn" - de gratieverordening en de verordening tot wijziging van de strafwetten

Bron: YouTube, Press Agency AGERPRES, <https://youtu.be/5z7vMfFZzWM>

Verordening nummer 13 is geschiedenis. Voor de zesde dag op rij protesteren honderdduizenden mensen voor de regering in Boekarest, in Timisoara, Iasi, Cluj en Craiova, maar ook in de diaspora.

Verordening nummer 13 is geschiedenis. Voor de zesde dag op rij protesteren honderdduizenden mensen tege, de regering in Boekarest, in Timisoara, Iasi, Cluj en Craiova, maar ook in de diaspora.

Bron: YouTube, TVR News,
<https://youtu.be/KVKTD0CkFPs>

2 Leesmaterialen (leermiddelen)

- Voor verdieping van de stimulussituatie: Wikipedia „2017-2019 Romanian Protest ”:
https://en.wikipedia.org/wiki/2017%E2%80%932019_Romanian_protests
- Voor verdieping van de begrippen voorgesteld in Doelstellingen: VAEIE OOC-Modules „Rule of Law, Rights and Duty ”:
<https://vaeie.eu/ecourses/course/view.php?id=15>

3) Papier en stiften, projector, smartphones

Categorie	Keuze uit klassikaal onderwijs, online of e-learning
Doelgroep	14-18 jarige secundair onderwijs leerlingen
Verwante school vakken:	Engels, ethiek, burgerschapseducatie, Europese studies, Engels als tweede taal, menswetenschappen

This publication has been created with the financial support of the European Union through the Erasmus+ Programme. It reflects only the author's view and the National Agency and the European Commission are not responsible for any use that may be made of the information it contains.